

Op zoek naar het onthullende detail

Giovanni Morelli, Sigmund Freud en Sherlock Holmes.
Over de parallellen tussen drie sporenonderzoekers of
hoe een schokkende Victoriaanse moordzaak de sjabloon
leverde voor de klassieke Engelse puzzeldetective.

door Ingrid Hoogervorst

Trowbridge, 30 juni 1860. In het afgelegen landhuis van de familie Kent heerst diepe rust. Vader, moeder en de drie kleintjes liggen op de eerste verdieping, de twee oudere kinderen uit Samuel Kents eerste huwelijk slapen samen met de bedienden op de tweede. Rond half twaalf had Samuel nog de waakhond gevoerd en alle deuren en ramen op de benedenverdieping vergrendeld tegen indringers.

Toch is de volgende ochtend de driejarige benjamin van de familie verdwenen; zijn lichaam wordt een paar uur later in een buitenlatrine voor de bedienden gevonden. Iemand heeft Saville Kent 's nachts uit zijn bed gehaald, een mes in de borst gestoken en zijn keel van oor tot oor doorgesneden, om hem daarna in de latrine te smijten. Omdat iedere vorm van inbraak ontbreekt, moet de dader gezocht in de huiselijke kring.

Welke duistere praktijken hebben zich achter de deuren van zomaar een respectabele, ogenschijnlijk liefdevolle familie op het platteland afgespeeld? Het lokale politieteam komt er niet uit. Het 22-jarige

kindermeisje Elizabeth Gough is belangrijkste verdachte: zij ontdekte om vijf uur dat Saville niet meer in zijn ledikant lag en verzuimde de ouders te waarschuwen. Daarbij legde ze tegenstrijdige verklaringen af over een deken die ook was verdwenen. Bij gebrek aan bewijs wordt ze vrijgelaten.

Het raadsel van de moord in Road Hill House lag in die merkwaardige combinatie van hartstocht en kilte, planning en passie. Degene die Saville had gedood, verminkt en bezoedeld, moest ernstig gestoord zijn

**Het raadsel van
de moord in Road
Hill House lag in
die merkwaardige
combinatie van
hartstocht en kilte,
planning en passie**

en dat deze bewoner van het huis zich tot dusver niet had verraden, duidde op een verrassende mate van zelfbeheersing. Nationale hysterie brak uit. Hoe kon een moeder nog rustig gaan slapen als ze niet meer de zekerheid had dat een afgesloten huis veilig was?

Nu was er in 1843 een elitekorps opgericht dat met veel succes misdadigers ontmaskerde door zelf incognito tussen de rangen en standen door te glippen. Het speurwerk van deze 'zonder uitzondering achtenswaardige mannen van onberispelijk gedrag en uitzonderlijke intelligentie' trok veel belangstelling; de media roemden de inductieve methode van de detectives, die misdadigers opspoorde met behulp van een paar modderspatjes of de as van een sigaret.

Toen Jonathan Whicher op 16 juli in Londen op de trein stapte naar Trowbridge, een stadje niet ver van Bath, en met een sjees in het dommelende dorp Road arriveerde, was het slachtoffer reeds begraven en het belangrijkste bewijsstuk verdwenen. Het oplossen van de moord zou de carrière van Scotland Yards beste